

Radičev govor v Mariboru.

(Po stenografskem zapisniku.)

Popolno slovensko vseučilišče je res ogroženo.

Maribor, 14. decembra.

Radičev shod se je vršil v nedeljo v Narodnem domu v veliki dvorani. Ob pol 10 je bilo ob vhodu polno ljudi, katere so zelo počasi spuščali v dvorano. Da so prišli res samo napobljeni na shod, je bilo od vhoda do dvorane šest kontrol. Predzadnja je pobirala od udeležencev prostovoljni strankarski davek.

Ljudje so bili zbrani iz vse Slovenije. Vsak je nosil na prsih zelen znak »Reditelj«, kar dokazuje, da so shod zelo dobro organizirali. Klakerji so se porazvrstili pred začetkom shoda po vsej dvorani. Preden se je shod otvoril, je stopil glavni reditelj na oder in pozval reditelje, naj zavzamejo svoja mesta.

Radič je govoril precej tiho, tako da ga v dvorani niso vsi vse razumeli.

Shod je otvoril predsednik mariborske SKS Lipovšek. Za njim je govoril poslanec Pucelj, ki je pojasnil namen shoda in zakaj se je biva SKS pridružila HSS.

Za Puceljem je govoril Stjepan Radič. Pohvalil je slovenske ljudske šole. Nato je govoril o veri, da ni v nevarnosti in da spada vera v šolo. V katerih državah so to tako napravili, živijo mirno. Nadalje je govoril o vprašanju narodnega jezika v ljudskih šolah. Vsak otrok se mora učiti v ljudski šoli srbohrvaščine.

Nato je prešel na univerzo in izvajal sledeče (ta zares važni del njegovega govora prinašamo po stenografskem zapisniku):

»Smatramo, da je šolsko vprašanje v prvi vrsti gospodarska stvar. Tako se ima smatrati tudi vprašanje vseučilišč. V Avstriji je bilo to narodno in politično vprašanje. Slovenci, katerih je bilo poldrug milijon, razen 50.000 Slovencev v Benečiji okoli Vidma, so imeli popolno pravico, da pridejo do svojega vseučilišča. In prišli so. In sicer počasi, ker se je to vprašanje v Avstriji silno počasi reševalo. Vidite, vprašanje vseučilišča je hotelo postati nacionalno in politično. To je oslarija. Osnovalo se je 5 vseučilišč, v Skoplju, Subotici, Belgradu, Ljubljani in Zagrebu. Investicije v ministrstvu za prosveto znašajo 124 milijonov; 99 milijonov za vseučilišča, 21 milijonov za srednje šole, za osnovno šolstvo pa samo 3 milijone. Mi gradimo piramido narobe, ki se mora porušiti.

Jaz sem odkrit. Nisem imel še nobenih konferenc.

Po tem, kar vemo, je najboljša medicinska fakulteta v Zagrebu. Ta naj se izgradi v Zagrebu. Tehnika? To bomo videli; katera bo najboljša, ta vam ostane. Agrikultura je najboljša v Zagrebu. Mislim sem na to in sem rekel kralju in Pašiču: Mi moramo imeti eno vseučilišče, ki bo imelo popolnoma urejene fakultete v Zagrebu, Belgradu in Ljubljani. Tehnika bo tako v Zagrebu in Belgradu. Filozofska pa bo v Belgradu, Zagrebu in v Ljubljani.

Noben vseučilišče se ne ukine. Vsa naj se razvijejo tako, da vsa tri vseučilišča predstavljajo eno dostojno vseučilišče. Vas je 1 milijon, nas 10 milijonov. To je vprašanje znanosti, to ni več vprašanje narodnosti. Mi smo si narodnost zagotovili s svetovno vojno.

Nato je govoril o socialnem vprašanju, na to pa zopet prešel na univerzo ter izvajal (po stenografskem zapisniku):

Vprašanje vseučilišča ni vprašanje politike, je vprašanje znanosti. Logično je namreč, da si ne moremo misliti posebne slovenske, posebne hrvatske in posebne srbske znanosti. More biti Slovenec učenjak. Ne more pa biti slovenski učenjak, ki bi znal

samo slovensko, v naši moderni dobi. Tudi ne moreta biti Srb in Hrvat učenjaka, ki ne bi znala slovensko.

Belgrajsko vseučilišče zahteva aparate od reparacij. Mislijo, da je to enostavno, da bo minister za prosveto kar dal. Pa ni enostavno. Dosedaj je dobil reparacije vsak, samo seljak ne. Kje so plugi, ki so šli od reparacij? Reparacije so odšle v promet. Rečem vam, stvar ni enostavna, dati od reparacij vse vseučilišču v Belgradu.

Nato je govoril o graditvah mostov na račun reparacij ter dejal zopet o univerzi (po stenografskem zapisniku — O. ur.):

»Preprosti tvorci kulture in znanosti so s svojim zvestim ustvarjanjem napravili čudesa. Kdor je brez države kaj ustvaril, je sedaj treba, da mu država to da. Prej se je vedno trdilo, da ni iniciative. Znanost ni taka, da bi šla po »Befehlu«. Ne more se reči: »Jaz sem Srb, pa bom učenjak.« To je ravno največja oslarija, kdor trdi, da se katero vseučilišče ukine. Nekateri osli drže o tem konferenco v Belgradu. Nobeno vseučilišče se ne bo ukinilo. Vse se spopolni: toda ne tako, da bi bila Slovenija zase država, Hrvatska zase država, Srbija zase država, ampak da bodo ena prosvetna federacija, za edinstvo duha. Naše ime bo v svetu mnogo veljalo. Vidite n. pr.: Montanistika, katero imamo v Ljubljani, naj bi se razvila v najboljšo rudarsko šolo v Evropi. Kaj to pomeni! Mora biti vseučilišče, drugače ne more dr. Korošec agitirati! To vprašanje moramo vzeti, kakor je.

Kar se tiče finančne strani, je lahko braniti čisto slovensko stališče. V poslednjih 4 mesecih se je za belgrajsko vseučilišče potrošilo 17,5 milijona, za zagrebško 10 in pol, za ljubljansko 2 in pol. Z gledišča financ, ki je tukaj zelo važno, ne bi se Ljubljani nič dogodilo. Pač pa je tu stališče spopolnjenjavanja.

Absolutno potrebno je, da ne napravimo v Subotici slabe fakultete. Tam je toliko dijakov, kolikor štipendistov. Kaj delajo? Samo pijejo in tepejo se. Isto je v Skoplju. Tam se bo ustvaril muzej, kakor ga je napravila Avstrija v Sarajevu.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani, ne samo, da mu ne preti nobena nevarnost, ampak bo doživelo v drugi obliki popoln razvoj, da bo v onih delih, ki tam obstojajo, ne samo reprezentanca naše države, ampak vse naše znanosti.

V nadaljnjih izvajanjih se je Radič dotaknil učnega načrta za osnovne šole. Deca naj se uči obrti, poljedelstva in jezikov, predvsem ruščine, pa tudi nemščine, češčine in angleščine.

Pričakovati je tudi spomladi ali jeseni novih volitev, v katerih bo prišel kmetski značaj Slovencev, Hrvatov in Srbov posebno do izraza. — Potem je govoril o pomenu strojev in o njihovem vplivu na civilizacijo. Upa, da dobimo 4—5 milijardno posojilo, od katerih bi se 3 milijarde uporabljale za melioracije. Koncem govora je omenil, kako se izvaja v njegovih 5 ministrstvih kmetijska politika, v radikalnih 13 ministrstvih pa le deloma.

Po Radičevem govoru je bila poslana kralju in Pašiču udanostna brzovjaka. Ob pol 12. uri se je shod končal.

Med ljudmi ni bilo nobenega posebnega navdušenja. Ljudje so se mirno razhajali; razgovarjali so se o Radičevem govoru in si ga skušali raztolmačiti. Najbolj seveda so se komentirala njegova izvajanja o slovenskem vse-

učilišču, ki so poslušalce napolnila z veliko skrbjo.

Po shodu je Radič obiskal še nekatere šole. S popoldanskim brzovlakom se je odpeljal s svojim spremstvom v Zagreb.

»Krek in Korošec razbojnika!«

Zagreb, 14. dec. (Izv.) V svojem govoru na banketu v Mariboru je dejal Stjepan Radič, da »je slovensko ljudstvo bilo razpet med dvema razbojnikoma in sicer med pokojnim dr. Krekom, ki se je spokoril, in dr. Korošcem, ki se ni spokoril«. Stjepan Radič je sam uvidel, da se je zaletel, ko je tako govoril o teh slovenskih politikih. Radi tega je na potu iz Maribora v Belgrad pozval k sebi časnikarje, pregledoval njihova poročila in jih prosil, da nikakor ne javijo, da je imenoval dr. Kreka in dr. Korošca razbojnika, nego naj poročajo, da je dejal samo, da je slovenski narod razpet med dr. Krekom in dr. Korošcem.

Radič se hoče prikupiti Italiji.

Belgrad, 14. dec. (Izv.) Radikalni listi pišejo o nezadovoljnosti, ki vlada proti Radiču. Očitajo nelojalno zadržanje in pravijo, da se to ne more dolgo držati. Mnogo se komentirajo izjave Stjepana Radiča, da bo uvedel v Dalmaciji nekaj italijanskih šol. S to izjavo je hotel storiti uslugo Italijanom, da popravi svoj slab vtis, ki ga je napravil v Italiji njegov govor v Ljubljani.

Radič je žalil tudi češkoslovaško.

Belgrad, 14. dec. (Izv.) Iz govora Stjepana Radiča v Mariboru se posebno komentira, da je Radič ministrskega predsednika Čehoslovaške Švehlo napadel. Čehoslovaško poslanstvo je radi tega zelo nezadovoljno, ker je s tem razžalil čehoslovaškega ministrskega predsednika in ves čehoslovaški narod. Izvedelo se je, da bo čehoslovaška vlada poslala naši vladi prijateljsko noto. Čehoslovaška vlada ne bo iz tega napravila vprašanja večjega značaja, kakor je bilo tisto, ko je Radič govoril v Ljubljani glede Italije, samo vsled prijateljskega razmerja do naše države.

Rapidno nazadovanje radičevcev na Hrvatskem.

Zagreb, 14. dec. (Izv.) V Orahovici in Novi Gradiški so bile občinske volitve. Radičeva stranka je bila poražena. V Orahovici so dobili od 18 odbornikov radikalni, radičevci in samostojni demokrati 9 odbornikov, dočim so dobile ostalih devet hrvatske stranke. V Novi Gradiški so dobili radičevci od 10 odbornikov samo 5. To je zelo značilno, da radičevci izgubljajo tla v občinah, v katerih so imeli relativno ali celo absolutno večino.

Kompromitujoče pismo.

Zagreb, 14. dec. (Izv.) Po informacijah iz radičevskih krogov se trdi, da je g. Bodrero obiskal Stjepana Radiča ne samo radi vprašanja italijanskih šol v Dalmaciji, nego tudi radi tega, ker ima Stjepan Radič od Mussolinija pismo, katero mu je ta dal v Londonu. V tem pismu obljublja Stjepanu Radiču, da mu bo dal moralno in materialno pomoč, ako se bo hotel odtrgati od Belgrada. V političnih krogih se trdi, da hoče Bodrero pregovoriti Radiča, da vrne to pismo.

RADIKALI PROTI ČL. 52 DVANAJSTIN.

Belgrad, 14. dec. (Izv.) Radikalni klub je sklenil, da bo zahteval na predlog Jovanovića in tovarišev v Dalmaciji od vlade, da ukine člen 52 v dvanajstinah, s katerim se ukinjajo agrarni spori v Dalmaciji.

Razprava o dokladah duhovnikom.

DR. ŽERJAV NE PRIVOŠČI DUHOVNIKOM BERE.

Belgrad, 14. dec. (Izv.) Danes je imel svojo sejo fin. odbor. Kot prva točka je bila na dnevnem redu umaknilev čl. 4. zakona o draginjskih dokladah duhovnikom vseh priznanih veroizpovedanj. Minister za vere je priznal, da so bili po tem členu prizadeti najsiromašnejši duhovniki in da se je tem ljudem zgodila velika krivica. Obljubil je nove redakcije tega člena, katera mu bo dala oblast, da more dati duhovnikom, kateri pastirujejo v farah z manj kakor 200 domovi, draginjsko doklado. Razprava se je udeležil tudi dr. Žerjav, ki je hotel pokazati, kakšno veliko breme je za slovenskega kmeta bera in je zahteval, da se ponovno z zakonom uvede odkup bere po načinu, kakor se je to zgodilo leta 1903., ko so vzeli za presojo odkupa cene veljavne za l. 1893. Dr. Žerjav je omenil slučaj iz Hoterderšice, kjer kmetje niso dali bere od l. 1907. do letos in bi jo morali leti dati za vsa ta leta. Na tem slučaju je hotel pokazati, kako veliki grabeži so slovenski duhovniki. Pozval je ministra za vere, da stori vse, da se bera odpravi. Za njim se je oglasil za besedo posl. Škulj, ki je najprej poudaril, kakšno škodo so imeli dušni pastirji radi določbe, da ne dobe tisti draginjskih doklad, ki imajo fare z manj kakor 200 domovi. Glede vprašanja bere, ki ga je sprožil dr. Žerjav, pravi, da tvori bera bistveni del duhovnikove plače. Ako se bera meni nič tebi nič ukine, duhovnik od mesečne plače 30 do 40 dinarjev ne bo mogel živeti. Dr. Žerjav je hotel naslikati slovenske duhovnike kot grabeže. Poudaril je končno, da slovenski duhovnik ničesar ne dobiva, ampak samo daje. Mnogi kmetje nočejo dati bere, ker so nahujskani od političnih agitatorjev. Vprašanje bere, kakor ga je sprožil dr. Žerjav, ima zgolj politično tendenco. Minister za vere je potem odgovoril, da ne more sprejeti predloga posl. Škulja, da di nova odredba o draginjskih dokladah velja od 1. avgusta, ker je večina odbora že sprejela predlog, da naj velja nova ureditev od 1. oktobra.

Belgrad, 14. dec. (Izv.) Po razpravi o draginjskih dokladah duhovnikom so v fin. odboru razpravljali o predlogu prosvetnega ministra Stjepana Radiča, da se odvečni dohodki državne tiskarne porabijo za neke investicije v prosvetnem ministrstvu. Posl. Pušenjak je protestiral proti tej nameri prosvetnega ministra, pač pa je bil za to, da se dovoli ministru za potrebne investicije poseben kredit. To priključilo je porabil, da je osvetlil gospodarstvo v nekaterih državnih podjetjih in zahteval, da se napravi v njih red. Končno je predlagal, da se predlog prosvetnega ministra ne sprejme. Večina je sprejela predlog prosvetnega ministra.

Nato so sejo zaključili. Prihodnja seja fin. odbora bo sklicana pismenim putem.

Davidovičeva dem. stranka za samoupravo, a proti federaciji.

Belgrad, 14. dec. (Izv.) Danes se je zaključil kongres demokratske stranke. Kongres je sprejel resolucije o naši notranji in zunanji politiki. Posebno je zanimiva resolucija o notranjem položaju, v kateri se naglašja, da je dem. stranka sprejela znani načrt o samoupravi in je pripravljena pristati na spremembo ustave v tem pogledu, je pa proti federalistični uredbi ker je na škodo države in ljudstva.

Imaš li srečko dijaške loterije?

izvir. Težko bi dobili tako samotni in divji kraj. Hišice stojijo ob vznožju najvišjih gora: Jalovca, Mojstrovke, Prisojnika in bovškega Grintavca. Siromašno ljudstvo nima nič polja in zato nič pridelka. Moški iščejo zaslužka po svetu, ženske oskrbujejo male domove. Turist sodi nasprotno in pravi: Trenta je najlepši kraj, kakršnega bi si mogel misliti. Velikost gorovja okrožuje ta nepopisno divni košček zemlje.

Kdo je bil Špik? Mlad, tridesetleten mož, ki se je pisal Anton Tožbar. Hišo je imel poleg trentarske cerkve, zato je opravljal mežnarsko službo. Najbolj ga je veselil lov na divje koze. Poznal je vse staze po ondnotnih skalah ter kot človek jeklenih živcev plezal brez omotice po najopasnějšíh strminah.

O medvedu je sklepal takole: »Če so ga Kranjskogorci prepodili s severne strani Prisojnika, bo sedaj na južni strani, in ker ga niso dobili uni, ga bom dobil jaz. Ni verjetno, da bi bil šel medved nazaj, prej bi jo bil mahnil čez Luknjo v Vrata. Najbolj gotovo pa je ostal nad Trento, kjer ga sedaj čaka moja krogla.«

Tako je računal Špik in napravil imeniten načrt. Ni pa iskal velike tovaršije, temveč je razodel svojo misel le sosedu Struklju, ki je bil prav tako vztrajen lovec kakor on. Nič nista odlašala, ampak takoj odšla vsak z dobro nabito puško in zadostno municijo na usodno pot. Špikov lovski pes bi bil šel tako rad z njima, da je hotel utrgati verigo na kateri je bil priklenjen; gospodar pa ga je

Jos. Lavtižar:

Špik iz Trente.

I.

Velikonočni torek leta 1871. sta prišla s planine dva drvarja z razburljivo novico, da sta videla medveda pod Vrščem. Bil je prav blizu njiju, stopal mimo štorov posekanega gozda in se zgubil v gošči. Onadva nista upala spregovoriti še besede ne. Samo gledala sta to veliko kosmato zver temnorjavé barve, kratkih ušes in kratkega riva.

Medvedje so radi prebivali v naših gozdih in delali škodo. Pri velikonočnem izpraševanju je pred več leti župnik vprašal moža: »Katera reč je najhujša na svetu?« Mož je brez pomisleka odgovoril: »Medved.« Seveda je pričakoval župnik drugačnega odgovora.

Še tisti večer, ko so ljudje zvedeli o medvedu pod Vrščem, je obhodil občinski sluga Jok vso Kranjsko goro z županovim ukazom, da mora iti drugo jutro iz vsake hiše en možak na medvedji lov. Orožje naj vzame kakršnokoli; zadostujeta tudi sekira in okovana palica, če ni drugega.

Tekrat sem bil doma na velikonočnih počitnicah. Z Jokom sva bila dobra znanca, zato mi je prigovarjal, naj grem še jaz nad kosmatince. Ker je bilo vabilo precej plašljivo, sem imel več izgovorov, končno pa vendar snel očetov »štuc« s kljuke in šel s tovarišijo. Zunanaj vasi nas je občinski sluga prečel in naštel sedemdeset.

»Danes ga moramo dobiti«, je govoril Jok ves ponosen na to, da je poveljnik oboženim vaščanom. »Le brez skrbi bodite!« je nadaljeval in žvečil tobak. »Ceprav zavoha medved človeka že na sto korakov, ga vendar ne napade brez podoča, temveč še beži pred njim; saj bi ga tudi mi ne preganjali, ako bi ne delal v poletnem času take škode med drobnico. To pa strogo naročim, naj tisti, ki ga bo streljal, dobro pomeri, ker ranjen medved postane besen in ne prizanesa preganjalcu. Kdor ga pa ustrelji, dobi od visoke vlade lepo nagrado v denarju.«

Po potu skozi Veliko Pišenco nam je Jok še mnogo drugih reči pripovedoval o medvedu. Jaz sem bil tisto leto v osmi latinski šoli, pa sem moral kar molčati v primeri z Jokovo zgovornostjo.

»Nekaj je bilo več zverine kakor sedaj«, je razlagal dalje. »Od starih ljudi sem slišal, da so medvedom kopali globoke jame, v jame nastavljali meso in jih pokrivali z vejami. Medved je stopil na veje ter padel v jamo, iz katere ni mogel več nazaj, da je bil živ ujet. On je naša največja in najmočnejša zver, kljub temu pa hitrejša kakor nas eden. Zre pa vse od kraja, da je v tem oziru najbolj podoben svinji. Videli so ga že na drevesu, kjer je tresel lesnike; dobili so ga v žitu, ki ga je več pohodil kakor snedel. Tudi čebelarjem je naredil marsikako škodo, ker mu posebno dobro diši med, zato ga vidite v pratiki s panjem na rami. Kadar pa okusi meso, pozabi na vse drugo. Poklal bi vso čredo, ako bi ne

bilo pastirja pri njej. Ko ga pripeljemo danes zvečer v Kranjsko goro, bo vse pokoncu. Pa ne samo to. Po vsi deželi in še naprej bodo govorili o našem junaštvu.«

Pod Prisojnikovimi stenami je razdelil Jok po štiri in štiri osebe skup in jim odkazal gozd, skozi katerega naj bi prodirali vedno više in spravili medveda na planino vrh Vršča. Tukaj smo ga čakali tisti, ki smo bili oboženi s puškami.

Po sebi je umevno, da človek pri takem opravku ni hladnega srca. Kadar je kaj zašumelo, smo mislili, da že prihaja tisti, ki ga iščemo. Kmalu smo slišali neko vpitje, ki pa ni trajalo dolgo. Vse je izpadlo brez razburjenja, nihče ni sprožil strela. Ob dveh popoldne so začeli prihajati k nam na vrh od delki gonjačev. Dva sta videla v snegu široke stopinje in nad Vrščem nekaj temnega, ki je izginilo na trentarsko stran. Gotovo je bil medved. Vpila sta nekaj časa, da bi opozorila tovariše nanj, pa ga ni nihče drugi videl, kakor samo ta dva.

Proti večeru smo se vrnili v Kranjsko goro. Veliko ljudi nam je prišlo naproti, katerim pa nismo mogli povedati drugega nego to, da smo brez medveda. Tudi Jok ni bil več tako gostobeseden kakor poprej.

II.

To je izvedel Špik iz Trente.

Trenta je raztreseno selo onkraj Vršča na goriški strani, štiri od Kranjske gore. V skaloviti dolini žumi Soča, ki ima tukaj svoj

Načrt konference za razorožitev.

Zeneva, 14. dec. (Izv.) Svet Društva narodov je sprejel od dr. Beneša izdelani načrt konference za razorožitev. Pripravljala dela bo vodila posebna komisija, v kateri bodo sede izastopniki onih držav, ki so sedaj zastopane v svetu Društva narodov. Te države so: Anglija, Belgija, Brazilija, Češka, Francija, Italija, Japan, Španija, Švedska in Urugvaj. Poleg teh bodo povabljene, da imenujejo svoje zastopnike še: Nemčija, Zedinjene države, Rumunija, Bolgarija, Finska, Holandska, Jugoslavija, Poljska in Romunija. Posvetovalni organi te komisije pa bodo: 1. stalna komisija Društva narodov za vojaška vprašanja in 2. nova mešana komisija za gospodarska vprašanja, ki bo štela 10 članov.

Konferenca bo rešila sledeča vprašanja:

1. Kaj obsega razorožitev?
2. Ali je mogoče omejiti oboroževanje kake države za časa vojne, ali pa naj velja razorožitev le za dobo miru?
3. Po katerih principih naj se primerja oborožena država?
4. Ali se da ločiti oboroževanje za ofenzivo od oboroževanja za obrambo?
5. Ali je mogoča razlika med letali za vojaške in civilne svrhe?

Turčija se oborožuje.

Pariz, 14. dec. (Izv.) Po semkaj došli poročili je zbrala turška vlada na meji vilajeta mosulskega 50.000 mož broječo armado dobro izurjenih vojakov. Angleži imajo v Mosulu okoli 25.000 mož domačinov, ki pa niso vojaško posebno zanesljivi.

Senator Borah o Rusiji in o Balkanu.

Washington, 14. dec. (Izv.) Ameriški senator Borah je izjavil časnarjem: »Amerika mora Rusijo priznati, da se bodo začeli tudi Amerikanci zanimati za Rusijo in ji pomagali pri gospodarski obnovi. Ameriški in ruski kmetje imajo enake interese. Razlika je le v tem, da je ruski kmet šele začel producirati, ameriški kmet pa stoji na višku razvoja. Ameriške delovne metode Rusijo lahko dvignejo na višino Amerike. Sovjeti morajo kmete podpirati, ker je kmet najvažnejši činitelj v Rusiji. Glede južnovzhodne Evrope je senator Borah mnenja, da je konsolidacija Balkana v tesni zvezi s konsolidacijo Rusije. Kadar bo obnovljena Rusija, bo zavladal mir in red tudi na Balkanu.

Pogajanja za mir med Abd-el-Krimom in francosko vlado.

Pariz, 14. dec. (Izv.) »Matin« poroča, da potuje v Pariz angleški stotnik Gordon Cunningham ki ima s seboj pooblastilo, da se sme pogajati za mir v imenu Abd-el-Krima. Abd-el-Krim zahteva avtonomno upravo nad Rifom po vzoru angleških dominijonov, priznanje maroškega sultana kot verskega poglavarja, za Abd-el-Krima pa priznanje naslova »emir« in dovoljenje, da sme Abd-el-Krim organizirati svojo armado. Glavno mesto naj bi bilo Tetuan. Španci bi obdržali samo Melilo in Ceuto in 15 do 20 km širok pas okoli teh mest. Mejo med ozemljem Abd-el-Krima in francoskim Marokom naj bi določila posebna komisija.

TVORITEV NOVE VLADE V NEMČIJI.

Berlin, 14. dec. (Izv.) Državni predsednik Hindenburg je danes povabil k sebi poslanca dr. Kocha in mu ponudil mandat za sestavo nove vlade. Dr. Koch je mandat sprejel in takoj stopil v stik z voditelji posameznih strank. Centrum je dr. Kochu zagotovil podporo. Socialni demokrati so dgovorili, da bodo sklicali sejo vodstva, da zavzame svoje stališče.

pogladil in mu prigovarjal, naj ostane lepo doma, ker danes ni lov na zajce ali srne, temveč na medveda.

Prvi dan sta Špik in Štrukelj gledala bolj po tleh kakor okrog sebe. Dobro sta poznala sled divje koze, toliko poprej bi bila spoznala sled medvedjih stopal. Hodila sta po peščenem, deloma z ruševjem obrastlem svetu, ki mu pravijo v Kontah. Pa prišel je večer, in lovca sta o medvedu toliko vedela kot zjutraj. Prenočila sta v skalnati duplini, toda kljub mrazu nista upala vžgati ognja, da ne bi motila kozuharja, ki je bil morebiti v bližini.

Drugo jutro sv. Marka dan 25. aprila sta zajutrkovala kruh s slanino po znani prislovi »Speck mit Brot schlägt den Hunger tot«. Slutila sta, da ju čaka kritičen dan prve vrste. Zato sta se dobro podprla in si ugasila žejo pri bližnjem studencu.

Na močvirnatem svetu poleg studenca ju je osupnilo prvo iznenadenje. V luži sta ugle dala široke stopinje, ki niso bile od drugega kakor od medveda.

»Sva že na pravi poti!« je rekel Špik bolj tiho.

Ko je izginilo močvirje, sta imela bolj slab sled za kosmatincem. Po počasnem preiskovanju sta prišla v gozd in opazila zopet nekaj nenavadnega. Pod košato bukvo je bilo izkopano ležišče, napolnjeno s prstjo in z listi.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Razpis nagrad „Slovenca“.

Nagrade naročnikom.

Počeni z novim letom hoče lastništvo našega lista nagradjevati tudi točno plačujoče naročnike.

V to svrhu bo listova uprava koncem vsakega četrtletja potom žrebanja izplačala četvero nagrad

po en tisoč dinarjev v gotovini.

Pravico do žrebanja ima vsak naročnik, ki ima zadnji dan vsakega četrtletja plačano vso naročnino za dotični kvartal. Prvo žrebanje se vrši v prvi polovici meseca aprila v prisotnosti notarja. Določeni dan aprila oziroma julija, oktobra in januarja dobi vsak naročnik, ki je zadostil zgoraj navedenim pogojem, na ovojni pasici označeno številko, ki bo odločilna zanj pri žrebanju za eno izmed štirih denarnih nagrad. Ljubljanski naročniki, ki se jim list dostavlja po raznašalcih, dobe številke v naznanjenih dneh zgoraj navedenih mesecev v časopisni upravi.

Nagrade nabiralcem.

Agitacija za razširjenje katoliškega tiska zahteva v sedanjih razmerah poleg dobre volje česče tudi mnogo truda in žrtev.

Da uprava lista vsaj nekoliko poplača trud, ki ga imajo mnogobrojni prijatelji našega dnevnika v novoletni dobi, ko nam po svojih najboljših močeh skušajo pridobiti kar največ mogoče novih naročnikov, razpisujemo naslednje nagrade:

A. Denarne nagrade:

1. Glavno nagrado v znesku 2000 Din dobi oni, ki v svoji domači župniji pridobi v času od 15. decembra 1925. do 15. januarja 1926. »Slovenca« največ novih vsakdanjih naročnikov, ki so plačali vsaj trimesečno naročnino.

2. Drugo nagrado v znesku 1500 Din dobi, kdor v tem času pridobi za naš list dnevnik za prvonagrajenim največ novih vsaj tromesečnih naročnikov na vsakdanjo izdajo, in

3. tretjo nagrado v znesku 1000 Din dobi slednjič tisti, ki bo za drugonagrajenim mogel pokazati pod v točki 1. navedenimi pogoji največji uspeh pri agitaciji za dnevnik »Slovenec«.

Vse te nagrade se izplačajo v gotovini. V slučaju, da se oglasi za navedene tri denarne nagrade več enakih tekmecev, se nagrada prisodi onemu, v čegar župniji je bilo doslej procentualno najmanj naročnikov na naš dnevnik.

B. Časopisne in književne nagrade:

Dalje razpisuje podpisana uprava še naslednje nagrade:

I. Časopisne nagrade:

1. Celoten letnik »Ilustriranega Slovenca« 1925. dopošljemo onemu, ki pridobi našemu listu v zgoraj označenem roku v svoji domači župniji enega novega naročnika, ki plača najmanj polletno naročnino na »Slovenca« ali dva taka, ki sta plačala vsaj četrtletno naročnino.

2. Vsem onim somišljenikom, ki nam v svoji domači župniji pridobe nad deset, vsaj za dva meseca naprej plačanih naročnikov, določujemo za nagrado brezplačno pošiljanje našega dnevnika z ilustrirano prilogo vred od 1. januarja do 31. decembra 1926.

3. Slednjič dobe za celo leto 1926. brezplačno nedeljsko izdajo »Slovenca« z ilustrirano prilogo vred kot nagrado vsi oni naši prijatelji, ki bodo v navedenem roku pridobili najmanj deset novih naročnikov na dnevno izdajo »Slovenca«, ki so plačali vsaj enomesečno naročnino.

II. Književne nagrade:

1. Za vse one, ki pridobe 3 do 5 novih, vsaj četrtletnih naročnikov, je določena književna nagrada v znesku 60 Din.

2. Za pridobljenih 6 do 8 novih, za najmanj eno četrtletje plačanih naročnikov, je določena književna nagrada v znesku 100 Din.

3. Slednjič za one, ki pridobe 9 do 10 novih, četrtletno naprej plačanih naročnikov, je določena književna nagrada v znesku 150 Din.

Nagrade pod I. in II. odpadejo seveda pri onih, ki bi jim pripadla ena izmed prvih treh denarnih nagrad.

Književno nagrado si vsak nagrajenec lahko sam izbere iz zaznamka knjig, ki ga v to svrhu istodobno priobčuje naša »Jugoslovanska knjigarna«.

Za nove naročnike se smatrajo samo one osebe, v katerih hišah ali družinah doslej niso imeli naročenega dnevnika »Slovenca«. Pač pa se smatra za novo naročilo drugi ali tretji izvod časopisa, ki ga donaroci že doslej na naš list naročena družina, društvo ali korporacija.

Tekmovalci, ki hočejo biti deležni ene izmed zgoraj navedenih nagrad, morajo po dovršenem agitacijskem delu sestaviti natančen zaznamek vseh po njihovem trudu na novo pridobljenih naročnikov na »Slovenca« in ga doposlati najkasneje do 31. januarja 1926. na našo upravo. Ta zaznamek morajo podpisati tudi novi naročniki ali pa mesto njih predsednik župnijskega časopisnega odseka v dokaz, da je v zaznamku navedene nove naročnike res pridobil podpisani nabiralec sam. Nabiraleci, ki bi tacega zaznamka ne poslali do določenega dne, ne morejo priti v poštev pri razdelitvi nagrad. Na ovitku dotičnega pisma naj poleg naslova na upravo napišejo še razločno: Tekma za nagrado.

V prijetnem pričakovanju, da Vas bodo te lepe nagrade še bolj vnele za vsestransko delo v korist razširjenju našega lista »Slovenca« med našim ljudstvom, kličemo vsem, ki ste dobre volje: Na delo za naš katoliški dnevnik! V boj za razširjenje lista »Slovenca«!

Uprava »Slovenca«.

Zaznamek knjig.

Pesnitve:

Glaser: Slovenska narodna lirika. Zbirka slovenskih narodnih pesmi. Din 16.—

Levstik: Poezije. Trije zvezki. Vezani. Din 30.

Lovrenčič: Gorske pravljice. Pesnitve s slikami. Din 16.—

Boris-Miran: Strunam slovo. Poezije. Vezano. Din 10.—

Silvin Sardenko: Šotor miru. Idila. Din 12.—

Pripovedni spisi:

Alešovec: Petelinov Janez. Povest. Din 20.—

Bežnik: Narod, ki izumira. Življenje Eskimov, prebivalcev skrajnega severa. Din 12.—

Dostojevski: Bele noči. (Roman.) — Mali junak. Din 10.—

Erjavac Franc: Izbrani spisi. Povesti: Na strijčevem domu. — Zamorjeni cvet. — Hudo brezno ali gozdarjev rejenec. — Ni vse zlato, kar se sveti. — Huzarji na Polici. Itd. — Trdo vezano. Din 16.—

Jaklič: Vesele povesti: Za možem. — V pustiv je šla. Din 8.—

Josip Jurčiča Spisi. Uredil dr. Iv. Grafenauer:

1. zvezek: Jurij Kozjak. — Domen. — Dva prijatelja. Itd. — Vezano. Din 20.—

2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrbna Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golida. — Vezano. Din 20.—

3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valpet. Vezano. Din 20.—

4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba. — Dva brata. — Vezano. Din 20.—

5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma. — Vezano. Din 20.—

6. zvezek: Dr. Zober. — Tugomer. — Vezano. Din 20.—

7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Pravda med bratoma. Itd. Vezano. Din 20.—

8. zvezek: Erazem Tatenbach. — Bojim se te. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. Itd. — Vezano. Din 20.—

9. zvezek: Rokovnjači. — Ponarejeni bankovci. Itd. — Vezano. Din 20.—

10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška. Vezano. Din 20.—

Jurčič: Sosedov sin. Vezano. Din 12.—

Kellermann-Velikonja: Tunel. Socijalni roman. Vezano. Din 30.—

Meško: Povesti: Stiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec. Din 8.—

Meško: Slike: Mož z raztrgano dušo. — Drama na morju. — Starca Matije pravica. — Gorje. — Bedak Martin. Itd. Din 20.—

Šarabon dr. Vinko: Zgodovinske anekdote. — Trije zvezki po Din 12.—

Tagore: Povesti: Nekoč je živel kralj. — Vrnitev. — Otroci. — Vid. — Živa ali mrtva? Din 12.—

Knjige za praktično uporabo:

Kalinšek, S. M. Felicita: Slovenska kuharica. Sedmi natis. Velika izdaja. Okoli 700 strani. Mnogo slik v besedilu in 33 umetniških tabel v naravnih barvah. — Din 150.—

Beg: Naše gobe. Navodila za spoznanje užitnih in strupenih gob. Z 72 umetniškimi slikami v naravnih barvah. — Vezano. — Din 50.—

Dolžan: Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, finančnih in tudi drugih vlog. Din 16.—

Erjavac: Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socijalni pregled. Vezano. Din 40.—

Foerster: Ojačen beton. Učna knjiga za stavbne šole i stavbne obrtnike. — Vezano. — Din 12.—

Humek: Breskev in marelica. Navod kako vzgajamo in oskrbuje, s slikami in 2 umetniškimi tabelama. Din 10.—

Humek: Sadje v gospodinjstvu. Kratek navod o ravnanju s sadjem, o uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. S slikami in 13 umetniškimi tabelami. Din 24.—

Humek: Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov. 420 strani z 24 barvanimi umetnimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Din 80.—

Humek: Sadno vino ali sadjevec. Navod kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. S slikami. Din 10.—

Küntzle: Zdravilna zelišča. Din 8.—

Majlič: Nasveti za hišo in dom. Din 20.—

Novak: Zemljepisni atlas kraljevine S. H. S. — Din 48.— — Obsega 7 natančnih zemljevidov posameznih delov naše kraljevine.

Slivnik: Perutinarstvo. Kako vzgajamo, gojimo in nečujemo kokoši in druge domače ptice. S slikami. Din 40.—

Pregelj: Ivan: Srbska začetnica (Cirilica). Din 12.—

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

dobite pitano perutnino

v perutninskem zavodu

V. KMET — SPODNJA ŠIŠKA

po sledečih konkurenčnih cenah: Purani Din 23.—, purice Din 26.—, gosi Din 25.—, race Din 26.—, kokoši Din 23.—, piščeta Din 26.— za kg, zaklano in očiščeno. Naroča se lahko telefonično št. 375,

Največja izbera

damskih in otroških predpasnikov iz kretona, kloba, listra, šifona in batista v različnih fazonah nudi v Ljubljani najceneje

F. & I. GORIČAR, Sv. Petra c. 29

Čičerin in Briand.

Pariz, 14. dec. (Izv.) V soboto je priredil Briand na čast Čičerinu slavnostni obred. Po obredu so se Briand, Čičerin, ruski poslanik v Parizu Rakovski in ravnatelj političnega oddelka v francoskem zunanjem ministrstvu dolgo pogovarjali. Pogovor so nadaljevali zvečer v poslopju ruskega poslanstva. V političnih krogih menijo, da se bosta Francija in Rusija kmalu zopet našli.

Pred rusko-japonsko vojno?

Sanghai, 14. dec. (Izv.) Veliko vznemirjenje so vzbudile vesti, da koraka general Kuo-sun-ling proti Mukdenu, kjer namerava baje proglasiti sovjetsko republiko Madžurijo. Japanci so izkrcali na Koreji dve diviziji in pripravljajo mobilizacijo.

V Sanghaju živci nasprotniki boljševikov organizirajo v Sibiriji upor proti komunistom. Pri tem se zanašajo na vojaško pomoč Japonske.

Glede teh poročil pravijo Rusi, da je popolnoma izključeno, da bi čete generala Kuo-sun-linga proglasile sovjetsko republiko v Mandžuriji. Do spopada med Rusijo in Japonsko ne bo prišlo, ker se je prijateljsko razmerje med Rusijo in Japonsko po porazu generala Cang-tso-linga še poglobilo in utrdilo. Prevoz japonskih divizij na Korejo ni nič ne navadnega, ker vzdržuje Japonska na Koreji stalno posadko dveh divizij.

Churchill proti socialistom in komunistom.

London, 14. dec. (Izv.) Angleški državni tajnik za finance Churchill je imel v soboto v komunističnem volilnem okrožju Battersea velik govor. Med drugim je izjavil: »Nikdar se še ni nobena socialistična skupina tako osmislila kakor so se angleški socialisti. Šli so k socializmu v Amsterdam ter jih vprašali, zakaj ne objamejo svojih ruskih bratov? Evropski socialisti so se zgražali nad nevednostjo angleške socialistične stranke. Vse svoje ideje so si izposodili pri Nemcih in Rusih in se plazijo na kolenih pred vsakim inozemskim lopovom in morilecem. Za socializmom stoji komunizem, za komunizmom pa Moskva, ona temna skrivnostna sila, ki se pojavlja po vsem svetu. Veliko število mednarodnih zarotnikov, ki so se dvignili iz najtemnejših globin Evrope in Amerike, drži današnjo Rusijo v svojih krempljih in so Rusijo oropali njene svobode. Ta banda bi rada prekucnila ves civiliziran svet in vse narode tako potisnila na tla, kakor je Ruse. Proti nobeni državi pa ne nastopajo tako osiro kakor proti Angliji.« Koncem svojega govora je pozval Churchill poslušalce, da se zedinijo proti skupni nevarnosti.

LLOYD GEORGE PROTI VELEPOSESTVOM.

London, 14. dec. (Izv.) Lloyd George nadaljuje svojo kampanjo proti veleposestvom. V soboto je govoril v Leedsu. V svojem govoru je napovedal, da bo vsa liberalna stranka pričela energično akcijo za reformo zemljiškega prava. Svoj boj bo nadaljeval v interesu naroda, ker ima monopol na zemljo vse škodljive strani socializma, nima pa niti ene dobre njegove strani. Na zlih posledicah zemljiškega monopola pomrje vsako leto v Angliji na tisoče ljudi, ker se mesta ne morejo razvijati na zrak in svetlobo.

Proti monarhistom na Ogrskem.

Dunaj, 14. dec. (Izv.) »Acht Uhr-Blatt« poroča iz Prage, da je jugoslovanska vlada opozorila češko in romunsko vlado na rovanje monarhistov v Budimpešti in obe vladi naprosila, da napravita pri ogrski vladi skupne korake proti monarhističnemu rovanju. Predlog belgrajske vlade sta vzeli romunska in češka vlada na znanje in se že vrše tozadevni dogovori. Po informacijah, ki jih je dobila jugoslovanska vlada iz Budimpešte, se pripravljata na odločilno akcijo dve skupini monarhistov. Ena se zavzema za Albrehta, sina bivšega vrhovnega poveljnika avstrijske armade nadvojvode Friderika in prejšnjega lastnika veleposestva Belje, druga skupina pa četa za Otona, sina bivšega cesarja Karla. Z zagonečnim molkom pa opazuje monarhistično gibanje sedanji državni upravitelj Horthy. Ker bi utegnil monarhistični puč na Ogrskem roditi dalekosežne posledice za ohranitev miru v Srednji Evropi, bodo vlade Male antente skupno nastopile v Budimpešti, da se položaj razjasni in razčisti.

Uloške, sralce, kravate

zimsko perilo itd. kupite najceneje

PRI AMERIKANCU — LJUBLJANA,
Stari trg št. 10.

Kupuje kože zajcev in druge divjačine.

Katoliški vestnik.

EVHARISTIČNI KONGRES V CHICAGU.

Katoliški Amerikanci delajo velike priprave za mednarodni evharistični kongres, ki se bo vršil koncem junija 1926 v Chicagu. Kakor v Amsterdamu l. 1924, tako bo po želji sv. očeta tudi v Chicagu na kongresu zboroval poseben odsek za vzhodno cerkev in za cerkveno edinost. Priprave za ta odsek vodi stalni odbor v Rimu. Predsednik tega odbora je benediktinec Placid de Meester, priznan strokovnjak v vzhodni liturgiji, ki je tudi pri rimski proslavi nicejskega cerkvenega zbora v Vatikanu vodil priprave za pontifikalno mašo vzhodnega obreda; v odboru je tudi P. M. d'Herbigny in msgr. Karel Margott. Vsi trije so bili navzoči na ljubljanskem kongresu za vzhodno bogoslovje in so predlagali, naj se prihodnji tak kongres združi z evharističnim kongresom v Chicagu; v vzhodnem odseku evharističnega kongresa bodo poljudna predavanja za množice, po evharističnem kongresu pa bodo znanstvena posvetovanja o vzhodni cerkvi. V Ljubljani je bilo sklenjeno, da bo v vzhodnem odseku v Chicagu sodelovalo tudi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Rimski odbor je ta sklep sprejel in že določil, da bo na evharističnem kongresu v Chicagu eno predavanje o Apostolstvu sv. Cirila in Metoda; o tem bo predaval eden izmed čeških udeležencev. Pri znanstvenih predavanjih pa bo nastopil tudi en Slovenec in še kak drug Slovan.

Amerikanci bodo vse storili, da bo potovanje v Ameriko in bivanje na kongresu kolikor mogoče ugodno in po ceni.

VELEHRADSKI IN LJUBLJANSKI KONGRES.

Letošnje jesen se je razposlalo obširno latinsko poročilo o Velehradskem kongresu leta 1924: Acta IV. Congressus Velehradensis. Elegantly opremljena knjiga obsega 382 strani z mnogimi lepimi slikami, ki predstavljajo razne skupine udeležencev. Objavljena so vsa latinska predavanja, vse debate, važnejši pozdravi in dopisi; ob koncu so zbrani razni glasovi časopisov o velehradskem kongresu. To je lepa zbirka znanstvenih razprav o krščanskem Vzhodu in važen zgodovinski dokument o sedanjem stanju vzhodnega bogoslovja. Knjigo je založil olomuški nadškof dr. Leopold Prečan in jo je brezplačno razposlal vsem udeležencem in še nekaterim drugim duhovnikom.

Skoraj istočasno je izšlo latinsko poročilo o ljubljanskem kongresu za vzhodno bogoslovje: Acta I. Conventus pro studiis orientabilibus. Knjiga obsega 168 strani. Latinsko gradivo obsega 116 strani; slovenski in hrvaški govori pa 50 strani. Knjigi je pridejanih pet slik, ki predstavljajo razne skupine udeležencev. Razen predavanj in govorov s kongresa je objavljen tudi nad vse zanimiv članek Zivogina Perića: »Jedan Bog, jedna crkva«; srbski profesor juridične fakultete v Beogradu jako živahno in izvirno dokazuje važnost cerkvenega zedinjenja. To je važan dokument iz tiskanega poročila bodo udeleženci kongresa mogli poživiti vtise s sijajnega kongresa in dopolniti, česar na kongresu v množici vtisov in predavanj niso mogli proučiti. Duhovnikom in izobraženim laikom nudi knjiga obilo gradiva in informacij o krščanskem Vzhodu in o vprašanju cerkvenega zedinjenja. Knjiga se dobiva v knjigarnah in pri Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, Rožna ul. 11. Cena 30 Din; v celo platno vezan izvod pa 45 Din.

METROPOLIT ANDREJ SEPTICKIJ

se že dalje časa mudi v Rimu. Dne 7. decembra ga je sv. oče sprejel v privatni avdienci. Večkrat so se pojavljale govorice, da bo ta znameniti ruski metropolit letos imenovan za kardinala. A verjetno je, da bi poljska vlada proti temu protestirala.

PRAVOSLAVNI VESOLJNI CERKV. ZBOR.

Novi romunski patriarh Miron Kristoa je prevzel iniciativo za sklicanje pravoslavne vesoljnega cerkvenega zbora. To vprašanje se je pretresalo na zadnjem sestanku višjih pravoslavniških cerkvenih dostojanstvenikov v Bukarešti. Gre za to, ali naj se skliče vesoljni zbor k Božjemu grobu ali na goro Atoz. Za to nameravajo ustanoviti odbor, ki naj vse to organizira. Če se bo vesoljni zbor sešel, bo to prvi po razkolu.

ČEŠKI INDUSTRIJCI ZA PRIZNANJE RUSIJE.

Moravska Ostrava, 14. dec. (Izv.) Na glavnem zborovanju moravsko-šlezke industrijske zveze, so razpravljali tudi o priznanju Rusije s strani češke vlade. Vsi govorniki, sami gospodarski strokovnjaki, so se brez ozira na politične interese soglasno izrekli, da je priznanje sovjetske Rusije za Češko gospodarska potreba, ker bi priznanje Rusije odprlo češki industriji ogromno tržišče za njene izdelke. Rusija razpisuje pravkar velikanske državne dobave v znesku 2 in pol milijard čeških kron, češka industrija pa se za dobave ne more potegovati, dokler češka vlada Rusije ne prizna.

BOJI V SIRIJI.

Jerusalem, 14. dec. (Izv.) Arabski listi poročajo, da so Druzi vzhodno od Damska uničili okoli 1000 mož broječi francoski vojaški oddelek.

To in ono.

Iz slovanskega sveta. Zadnje sredo se je vršil v Varšavi pogrebni izprevid slavnega pisatelja Vl. Reymonta. Pogreba so se udeležili predsednik poljske republike, vsi ministri, zastopniki zbornice in senata z ministrskim predsednikom Skrzynjskim na čelu, ves diplomatski zbor, zastopniki vede, slovstva in umetnosti, številne pokrajinske deputacije iz vse države, kakor tudi zastopniki raznih socialnih organizacij in društev. Izprevid je spremljevala tudi častna stotnija. Ob grobu je poleg drugih imel govor bivši ministrski predsednik Vitos v imenu kmetijskega stanu. Po želji rajnega so ga pokopali na pokopališču Povondzki. Pesnikovo srce bo počivalo v urni v katedrali sv. Jana.

Izreden slučaj. Srce na desni strani! V saksonski Cvikovi je stavlil zdravnik kože devetletnemu dečku. Zdravnik ga je preiskal in dognal, da ima srce na desni strani. Ko so ga roentgenizirali, se je potrdila zdravnikova ugotovitev. Deček je sicer prav zdrav.

Božično darilo armenskih sirot predsedniku Coolidgeju. Predsednik Zedinjenih držav dobi za božično darilo od ameriške misije v Bejrutu preprogo, ki jo je šest armenskih sirot tkalo celih deset mesecev. V preprogo je vtisneno 144 podob živali. Pri tkanju preproge so morali otroci narediti pol peti milijon vzlovov.

105 letna mati 23 otrok in 168 kratna babica. Marija Wallonova de Leeds je umrla te dni v starosti 105 let. S prvim svojim možem glumačem, s katerim je popotovala po Angliji, je imela 23 otrok. Po moževi smrti se je poročila s fotografom Leadsejem. Njenih vnukov in pravnukov je 168.

Načrt novega voznega reda.

Pri direktni državnih železnic v Ljubljani se je vršila v ponedeljek dne 14. decembra konferenca o načrtu novega voznega reda, ki ima nastopiti dne 15. maja 1926 v veljavo. Konferenco je vodil direktor dr. I. Borko, poleg katerega sta priostvovala načelnik promet. oddelka g. Benedek in referent za vozni red g. Petek. Urade velikih županov v Ljubljani in Mariboru sta zastopala g. dr. L. Grasselli in dr. F. Ratej, zbornico za trgovino, obrt in industrijo g. tajnik I. Mohorič in Slovensko planinsko društvo pa g. M. Hrovatin.

Karakterizacija novega voznega reda je na kratko sledeča:

Brzovlaki z mednarodnimi zvezami ostanejo po številu in legi isti kot dosedaj, samo do bodo vozili dnevni brzovlaki v smeri iz Maribora v Ljubljano za 25 minut pozneje. Postanek v Postojni se je znižal na minimum 30 minut. Dnevni brzovlak iz Ljubljane v smeri proti Beogradu bo odhajal šele ob 9 zjutraj in prihajal v Ljubljano ob 9 zvečer ter bo imel štirikrat mesečno spalni voz do Monakovega. Za poizkušnjo se vpelje v letoviški sezoni brzovlak iz Mažarske preko Maribora na Koroško, ki bo v tej smeri prihajal v Maribor ob 17, v nasprotni pa ob 10.42. Ta brzovlak bo postal na postajah Ruše, Vuhred, Dravograd, Prevalje, Ptuj, Ormož, Čakovec in Pragersko. Ugoden bo ta vlak za letovišnike iz Mažarske, ki dohajajo v Rogaško Slatino in dosedaj niso imeli direktne zveze.

Za turistični promet je važna pridobitev vpeljave pospešenega ponočnega potniškega vlaka iz Ljubljane za izletnike iz Zagreba, ki bo odhajal iz Ljubljane ob 21.20 ter bo v Zagrebu ob 1. 10 in ki bo ustavljal samo na postaji Litija, Zagreb Trbovlje, Hrastnik, Zidani most, Senica S. Brestovac, Krško in Brežice. V ostalem pa ostanejo potniški vlaki skoro nespremenjeni.

Znatno izboljšanje prometnih razmer pri naša vozni red Prekmurju in sicer se vpelje med Mariborom in Radgono jutranji direktni vlak preko Ormoža in Ljutomerja; med Mariborom in Mursko Soboto pa direktni vozovi pri treh vlakih. Voznja iz Maribora v Mursko Soboto bo trajala le ca. 4 ure. Nadalje se vpelje med Mariborom in Gradcem ugoden direktni potniški vlak, ki bo odhajal iz Maribora ob 8.40 in prihajal v Gradec ob 11 ter se vračal v Maribor ob 22.49.

Na ozkotirni progi Poljčane—Konjice se vpelje nov večerni vlak, ki bo imel zvezo s poštnimi vlaki iz Maribora in iz Ljubljane ter bo odhajal iz Poljčan ob 21.05.

V razpravi k temu načrtu je zborniški tajnik I. Mohorič med drugimi predlogi posebno poudarjal potrebo izboljšanja vlakovnih zvez v Zidanem mostu za promet med Celjem in Krškem ter Brežicami, dalje potrebo zgradnje kolodvora v Tezmem in vpeljave dopolnjenega vlaka na koroški progi do Ruš, preložitev večernega vlaka proti Št. Ilji in ne, katerih izletniških vlakov.

Interesenti v splošnem izjavili svojo zadovoljnost s sestavo novega voznega reda, izvzemši zveze v Zidanem mostu, kjer je trajna odpomoh—mogoča le z dograditvijo prometnega trikota. Kakor čujemo je tozadevni predlog že stavljen ministrstvu v Beogradu in so tudi že izdelani podrobni načrti, da se temu velikemu nedostatku odpomoh. Istotako se nam zagotavlja, da se ima z zgradbo kolodvora v Tezmem pričeti še tekom letošnjega leta.

Kupujte srečke

Dij. podp. društva v Ljubljani!

Zmaga Bogoljubova.

Berlinski šahovski mojster Mieses piše: »Velika bitka duha je dovojevana. Dobil je ni ne svetovni mojster Capablanca in ne nekdanji svetovni prvak Lasker, temveč ruski prvak Bogoljubov, in sicer sijajno, s poldrugo točko pred Laskerjem. Njegova zmaga je po pravici navdušila ves ruski šahovski svet in vso rusko inteligenco; celo na ulici je prišlo do izrazov navdušenja. Takoj v začetku je Bogoljubov prevzel vodstvo in je nemajno vodil do konca. Imeli smo prav, ko smo rekli naprej, da so ruski udeleženci turnirja vsi zelo močni. Tudi to je bilo za Bogoljubova dobro, da je poznal svoje rojake, kako igrajo in kako močni so. V boju z Rusi je dosegel Bogoljubov 8 točk, Lasker 7, Capablanca samo 5½; v boju z mednarodnimi mojstri pa Capablanca 8, Bogoljubov 7½, Lasker 7. — Bogoljubov je rojen 14. 4. 1889 v kijevski guberniji; moral bi bil postati duhovnik, pa se je oprijel šaha in živi samo zanj. Prvi mednarodni uspeh je dosegel leta 1919. v Stockholmu, nato 1921 v Kielu, potem 1922 v Pjštajnu (celo pred Alehinom!). Pri poznejših turnirjih ni bil prvi pač pa spet letos poleti v Vratislavi (Breslau). Sedaj je stopil v vrsto tekmecev za svetovno mojstrstvo. V Moskvi je dosegel 77,5 odstot. vseh točk, ki jih je bilo mogoče dobiti. Tudi drugi Rusi so se izbornu držali in pomeni zaključek moskovskega turnirja morebiti nov čas v ruski zgodovini šaha: začetek svetovnega gospodstva na tem polju.

O Laskerju in Capablancu se ne da nič novega povedati. V igri s Torrejem je imel Lasker smolo. Bil je že na boljšem, pa je dobil brzovjavo, da bodo v Berlinu vprizorili neko njegovo dramo, in je mislil nato priigranju bolj na dramo kakor na igro; dvakrat je nekaj prežrl in je igro izgubil. Capablanca je bil v prvi polovici turnirja slab, se kar nekako znašel ni; zato je bil pa v drugi polovici tem sijajnejši in je v 10 igrah dobil 8½ točk; premagal je Bogoljubova, Tartakowerja in Marschalla. Pokazal je strmečim gledavcem, kaj zna, če je treba. Za Capablancu izid ni noben poraz. — Ko je šel nazaj iz Moskve, je igral v Berlinu proti 30 zelo močnim nasprotnikom; v 4½ urah je igre končal, eno je izgubil, 2 remis, 27 jih je dobil. — Torre je talent prve vrste. Capablanca ga je označil za bodočega svetovnega mojstra, ki bo v par letih vse pohrustal. Lepo bodočnost ima tudi Rus Romanovski; je še mlad in se bo odslej naprej v boju z mednarodnimi prvaki seveda zelo izpopolnil. Visoko nadarjeni Spielmann je zelo nezanesljiv; v vsakem turnirju je lahko prvi ali pa zadnji. Rubinstein je dobro začel, pa je v drugi polovici presenetljivo odnehal. Dve igri, ki sta zanj dobro kazali, je vsled pogrškov zgubil, in to ga je najbrž deprimiralo. Šahovski mojstri pač niso stroji, temveč ljudje z živci. Marshall, Réti, Tartakower in Sonnenfeld so stari izkušeni borci in bi se bilo čuditi, če bi kdaj ne bili med prvimi.

Natančen rezultat velikega turnirja je: Bogoljubov I. s 15½ točkami Lasker II. 14, Capablanca III. 13½, Marshall IV. 12½, Tartakower in Torre si delita V. in VI. darilo vsak z 12 točkami, Réti in Romanovski z 11½ točkami VII. in VIII. darilo, Grünfeld IX. 11, Bogatirčuk in Zenevskij si delita X. darilo z 10½; nato sledijo Rubinstein, Spielmann in Verlinskij z 9½, Löwenfisch 9, Rabanovic 8½, Yates 7, Gothilf 6½, Sämisch 6, Subarev 4½.

Donisi.

Št. Jurij ob juž. žel. Tukašnji Orlovski odsek je priredil skupno z Marjino družbo na praznik Brezmadežne dobro uspelo akademijo. Občinstvo je bilo prav zadovoljno, najbolj pa seveda naši navdušeni Orli in Orlice, ki so zopet javno pokazali navdušenje za vzvišene orlovske ideje, spoštovanje in ljubezen do svoje nebeške Matere.

Ljutomer. Na splošno željo občinstva ponovi Prosvetno društvo v Ljutomeru v nedeljo 20. dec. ob pol štirihi pop. v Katoliškem domu igro »Črnošolec«, ki jo je spisal pesnik Anton Medved. Igra je občinstvu tako ugajala, da so mnogi rekli, da jo bodo šli znova gledat. Vstopnice se dbe v prodaji v Gospodarski zadrugi. — Srečke za efekt. loterijo Kat. doma se pridno kupujejo. Kdor jih še želi naročiti, jih dobi dopolne, ako jih naroči po dopisnici. Naj nikdo ne zamudi krasne prilike, ki se mu sedaj nudi! Za 5 Din lahko dobi celo spalno opremo, ki je iz trdega lesa! Kdor jo želi videti, naj v uradnih urah pogleda v prostore Okrajne posojilnice v Ljutomeru. Prilika enkrat zamujena, nikdar nazaj pridobljena!

Naznanila.

Opozarjamo ponovno na današnje predavanje, ki ga priredi v mali dvorani »Kazine« ob osmih zvečer češosl-jugosl. Liga v Ljubljani o čeških kopalnicah. Predava g. dr. Avramovič. Predavanje je združeno s sklopičnimi slikami in obeta biti zelo zanimivo, zato pričakujemo obilne udeležbe. — J. Č. Liga v Ljubljani.

Slovensko Zdravniško društvo v Ljubljani vabi svoje člane, da se zanesljivo udeležijo zanimivega predavanja g. dr. Avramoviča, ki se vrši danes zvečer ob osmih v mali dvorani »Kazine«. Odbor.

Redni sestanek abstinentnega društva »Treznost« v Ljubljani se vrši v torek dne 15. t. m. ob pol 19. uri v higienski točilnici na velesejmu. Dnevni red: 1. predavanje »Alkohol in žena«, (dr. Mikšič), 2. o praznovanju Silvestrovskega večera. — Odbor.

Poizvedovanja.

Izgubil se je od gostilne »Košček« v Kapitarjevi ulici do Pod Trače zelenkasto križast v inen pred. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi Pod Trače 18-L.

Ljubljanska porota.

Včeraj sta se vršili prvi dve obravnavi letošnjega zadnjega porotnega zasedanja in sicer prva proti elektroinženjeru Ivanu Pogačarju iz Radovne pri Gorjah, druga pa proti Danimiru Vidmajerju, bivšemu občinskemu tajniku v Cerknici. Prvi je bil obtožen hudodelstva rop, drugi pa hudodelstva poveljevanja uradnega občinskega denarja. Porotno mu senatu je predložila višji sod. svet. Mladič, votata sta bila sod. svet. dr. Mohorič in sodnik Avsec, obtožbo je zastopal državnik V. Lavrenčak, zagovarjal pa je prvega obtoženca odvetnik sod. svet. Milčinski, drugega pa dr. Adlešič. Kot sodna izvedenica zdravnik sta bila poklicana dr. Mayer iz Ljubljane in dr. Jan Voves iz Radovljice. Obravnavi sta se vršili nepretrgano od 9. ure dop. pa do pol 4. ure pop. Porotna dvorana je bila ves čas polno zasedena.

Rop v konsumnem društvu v Gorjah.

Ivan Pogačar je bil obtožen sledeče: Dne 6. septembra letos se je izvršil ponoči predzen rop v konsumnem društvu v Zgornji Gorjah pri Bledu. O tem ropu smo že svojetasno poročali. Obtoženi Pogačar se je splazil skozi majhno okno na dvorišču v hišo Kmetijskega društva v namenu, da izroba blagajno. Vse razmere v hiši so mu bile kot domačinu prav dobro znane. Vedel je, da je v pisarni velika blagajna (Wertheim), vedel pa je tudi, da spi v pisarni poslovodkinja Marija Cundričeva,

katero je Pogačar poznal. Prišel je ponoči in potikal na vrata pisarne in klical: »Mina odprla!« Cundričeva se je takoj prebudila in je vprašala, kdo je in kaj hoče. Odgovoril ji je: Jaz sem Mima, brž daj dve sveči, ker gredo očeta obhajati. Ko ga je Cundričeva vprašala, kdo mu je odprla vrata, ji je odgovoril: Nočni obiskovalec, da mu je odprla vrata vrata organist. Na ta odgovor je Cundričeva vstala in šla odpirati vrata. Komaj pa je odprla vrata, je skočil proti njej obtoženec, ki je imel obraz zakrit s črno cunjjo. Pograbil jo je z desnico za vrat, z levico pa ji je zamašil usta in ji je pri tem izdrl več zob. Cundričeva je vsled strahu, udarca in bolečin padla v nezavest. Ropar ji je zamašil usta s cunjjo in ko je bil uverjen, da ima čuvarica blagajne že zadosti, je vzel brezskrbno ključ od blagajne in pograbil ves denar, kar ga je bilo notri. Nato si je odprl vrata in je odšel nemoten domov. Denarja kaže ni niti preštel, bil pa je uverjen, da je napravil precejšen plen. Za svojo žrtvo mu ni bilo niti najmanj mar, je li še živa ali mrtva. — Ko se je Cundričeva zavedla, je klicala na pomoč. Prihiti so sosedstveniki, ki so jo spravili v posteljo, nakar so poklicali načelnika društva posestnika Jakoba Jana, ki je ugotovil, da je odnesel ropar iz blagajne 50.318 Din. Roparja so izsledili še isti dan in so dobili tudi ves oropani denar. — Obtoženec se je zagovarjal, da se dejanja ne zaveda. Pravi pa, da ve, kaj je počel do trenutka, ko je videl, da bi jo pa davil s cunjjo in ji tiščal prste v usta in vrat, tega pa ne ve več. Pred kratkim se

je poročil, toda žene ni imel pri sebi, ker ni dobil primerne stanovanja. Živel je v bedi in pomanjkanju, ker ni imel nobenega stalnega zaslужka — službo elektroinženjerja je res pustil toda pristojevalno. — Pravi, da je bil včasih v taki stiski, da je šel nabirati gobe in jih je nekaj dal družini, nekaj pa prodal. Načrt za rop si je sam izmislil in je dobro preračunal kako se mu bodo odprla vrata od blagajne. Na vprašanje, kaj je počel, ko je imel denar, je mož odvrnil, da se je drugi dan sam udušil, da ima toliko denarja in od kod. Ko je zvedel, da so zaradi tega roparja dva domačina aretirali, se je skesal in sklenil, da bo denar vrnil. Ustrašil se je orožnikov. — Priznal pa je nato, da je bil res zakrinkan s črno cunjjo, ker se je bal, da ga ne bi ženska spoznala. Priča Marija Cundričeva je opisala cel dogodek v gornjem smislu in je dodala, da je imela, ko se je zbudila, še cunjjo v ustih, na tleh pa so ležali štirje zobje. Ležala je en teden, vrat pa jo je bolel cel mesec. Zahtevala je za bolečine 30 tisoč Din, za zdravnik pa 450 Din. Pogačar je bil obtožen hudodelstva rop, težke telesne poškodbe in pa še tatvine rib. — Porotniki so vprašanje roparja soglasno potrdili, zanikali pa so s sedmimi glasovi težko telesno poškodbo in soglasno tatvino rib, nakar je bil obsojen Ivan Pogačar radi hudodelstva rop na tri leta težke ječe.

Poneverba v Cerknici.

Druga obravnava se je vršila proti bivšemu občinskemu tajniku Danimirju Vidmajerju zaradi poneverbe občinskega denarja. Mož je poneveril od

meseca maja leta 1923, kolikor so mu pač mogli dokazati, 14.685 Din. Obtoženec je poneverbo priznal in se je celo sam javil državnemu pravdniku, nakar so ga seveda takoj priprili. Obstoj pa sum, da je mož poneveril še več, kar pa se mu ne da dokazati, ker je mož svoje poneverbe prav dobro zakrival. Toda mož je začel potratno živeti, vozil je v Ljubljano, kjer je posejal vesele družbe in je baroval večkrat od ranega jutra v vesojaških družbah kot bogat kavalir. Vozil se je z orijent-ekspresom v Ljubljano in nazaj, doma pa je trdil, da je bil službeno pri raznih uradih. Včasih je izostal kar cele dni. Končno pa so mu prišli na sled in odkrila se je velika poneverba. Toda imel je mož bogatega strica, ki ga je zalagal z denarjem in ki je tudi izjavil in potrdil pismo, da poravnava vse stroške in vso škodo, ki bi jo napravil mož kot uradni tajnik. In res je bila škoda tudi povrnjena, tako da občina kolikor je pač znano, nima nobene škode. Ko je zvedel, da ga iščejo, se je javil sam državnemu pravdniku. Povedal je, kaj je napravil in rekel, da ga lahko kar zapro, kar so seveda tudi storili. Senat je stavljal porotnikom eno samo vprašanje glede poneverbe. Porotniki so vprašani z desetimi glasovi zanikali, nakar je bil obtoženi Vidmajer po sedemmesčni ječi oproščen. Porotne obravnave se danes nadaljujejo.

Naročajte 'Slovenca'!

Barvne trakove, ogleni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografski zaviti in druge potrebščine pri **Lud. Baraga, Selenburgova ulica 6/1**
Telefon štev. 950

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

GOSPODIČNA

se sprejme na stanovanje. - Vpraša se v upravi št. 8267.

Kot UČENCA

v večjo trgovino z mešaním blagom, najraje na deželi, dam zdravega in krepkega 15 letnega sina. - Dopise pod »Učenec 1000/8338« upravi.

Sprejme se trg. naobražena

ženska moč

za manjšo podružnico na deželi, ki ima poleg učne dobe še tri leta prakse. Pogoj: poštenost ter mora opravljati event. tudi ostala hišna dela. One, ki so službovale na deželi, imajo prednost. - Ponudbe na upravo lista pod »Ženska moč 8333«.

ZLATA VERIZICA

ženska, priklad. k narod. noši, in ilustrierte Weltkrieg-Geschichte 1914-16 (4 zv.), se prod. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8327.

KUPIM 1000 komadov hrastovih eventualno bukovih

železn. pragov

normalne dimenzije. - Ponudbe z navedbo cene franko Postumia na upravo lista pod »Pragi normal« št. 8332.

Klavir

kratek, črn, dobro ohranjen, ceno naprodaj. Ogleda se lahko samo popoldne. - Naslov v upravi pod št. 8294.

Klavir lep in dobro ohranjen, ceno naprodaj. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8328.

KLAVIRJI.

Tovarna in zaloga klavirjev prvovrst. trvdki, kakor tudi lastni izdelki. Poseben oddelček za popravila. Uglasevanje in popravila za Glasb. Matico, Konservatorij in druge inštitute se izvršujejo od moje trvdke. Točna poštežba, zmerne cene — tudi na obroke. - Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, Hilberjeva ulica 5/L. 8293

PRODAM za 4500 Din novo

SPALNICO

iz trdega lesa. - Naslov v upravi lista pod št. 8297.

Kožuh dobro ohranjen,

dolg, se prod. - Naslov v upravi pod št. 8270.

Naprodaj:

karbid, smole, poper, solitar, riž in ajdova kaša - v trgovini pri VID MURKO, Maribor, Meljska cesta št. 24.

Lepo posestvo

PRODAM v okraju Konjice, okroglo 20 orolov zemlje, in to: njive, travniki, ter 8 orolov obsežen gozd, dobro zaraščen. Cena po dogovoru. Obsega 2 hiši z opeko kriti, zidani, hlev za 8 glav živine in velik kozolec. Vsa premočnina ostane pri posestvu. - Naslov pove uprava lista pod: Lepo posestvo št. 8303.

Posestvo prodam v

blizini Kranja, 6 ha in gosp. poslopje, brez kakih popravil. Hlev za 8 glav. Cena 140.000 Din. Voda, elektr. pri hiši; poleg glavne ceste. - Naslov pove uprava lista pod št. 8223.

Išče se prvovrstna

ŠTAFIRERICA

za moške klobuke (Herrenhutstafirerin) za ZAGREB. Mesto stalno. Samo prvovrstne moči naj se javijo na upravo lista pod št. 8316.

PIANINO se kupi.

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Pianino« št. 8308.

PRIPOROČAM

cenj. damam svojo živalno obrt in vezenje po solidni ceni. — FRANK, Spodnja Šiška št. 2, I. nadstropje.

Minoritski samostan v Ptuj

na Štajerskem ima naprodaj 300 (tristo) kubičnih metrov

iglastega lesa

in 100 (sto) kubičnih metrov

hrastovega na panju.

- Pismene ponudbe naj se pošljejo takoj predstojništvu minoritskega samostana v Ptuj.

- Poleg drugega, bodo imeli prednost oni, ki se obvezujejo vnaprej plačati. Za ogled in za informacije o kvaliteti

lesa se morejo obrniti reflektanti na minoritskega ločarja Ant. Sakeljska, Stanošina št. 22, p. Podlehnik v

Halozah na Štajerskem

Preko zime

Vam shrani **kolesa**

na željo popravi ali prenovi

GOREC - Ljubljana

Gospodstvska cesta št. 14.

DRVA - CEBIN

Wolfova ulica 1/II. - Telefon 56

Kuhinjsko

emajlirano posodo

vseh vrst in druge potrebščine

najtrpežnejše trr najcenejše

dobite pri trvdki

A. VICELI - MARIBOR

Glavni trg 5

1000 litrov belega,

dobrega »bizeljca«

letnik 1924, ugodno napro-

daj. Naslov se izve v upravi

lista pod številko 8309.

Tvrdba G. ČADEŽ

Ljubljana, Mestni trg — priporoča častiti duhovščini najboljšo črno, klobučevinasto (filc), velour i. dr. klobuke. Pošt. naročila izvršujem promptno.

Božična darila

raznovrstna, najboljša kakovosti in po najnižji ceni kupite pri trvdki ANICA TRAU, Maribor, Grajski trg.

Želite Vi

Vaš nakup reelno in po ceni preskrbeti, potem se obrnite na

Anton Tkalec

Maribor, Glavni trg št. 4

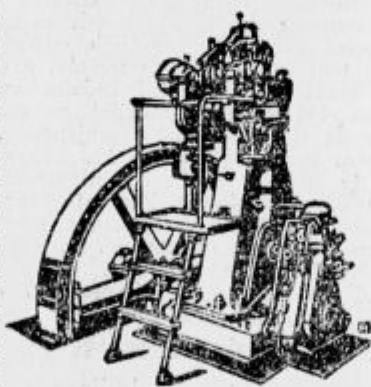
Tam je zaloga v veliki izbori Moške in deške obleke, dežni plašči, zimske suknje, perilo, nogavice, gamaše, dokolenice, čepice, klobuki, moški, ženski in otroški čevlji, dežniki, nahrbtniki, potne košare i. t. d.

Le Glavni trg št. 4

Ugoden nakup božičnega darila!

Naprodaj je POSTELJNA GARNITURA, ZASTORI in NAMIZNI PRT, vse ročno delo, izdelano na platno. — Naslov v upravi pod št. 8334.

DIESEL MOTORJI

najcenejši in najzanesljivejši obratni stroji

za poljedelstvo, obrt in industrijo

od 20 konjskih sil dalje

na zalogi in točno dobavljivi

Zahtevajte brezplačna pojasnila

Grazer Waggon- und

Maschinen-Fabrik-

Aktiengesellschaft

Joh. Weitzer, Graz — štajersko

Zastopstvo: Ing. Oskar Meinhard, Beograd, Knez Mihajlova 49

Jurij Vrkljan, Zagreb, Vinogradska cesta št. 8

Krasno izbiro raznovrstnega pohištva

za stanovanja in pisarne

nudi Vam po izredno zmernih cenah velezaloga pohištva, tepetnih izdelkov, žime in morske trave

trvdka PETER KOBAL, Kranj

podružnica: LJUBLJANA, KOLIZEJ

Zanesljivim plačnikom tudi na obroke

DOKAZANO JE, da zamoreš kupiti primerno

božično darilo najceneje

edinole v naši detajlni trgovini na Erjavčevi cesti 2. Ogled si pravočasno veliko izbiro zimskih sukenj, raglanov, kožuhov vseh vrst, oblek za gospode, šolobvezne in otroke. — Pri tej priliki ne pozabi, ogledati si naš oddelček ČEVLJEV!

KONFEKCIJSKA TOVARNA

Fran Derenda & Komp. v Ljubljani.

Potrjim srcem naznanjamo, da je naš prelubi oče in soprog, gospod

Franc Lipah

posestnik in trgovec

danes ob pol šestih zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v

sredo, 16. decembra t. l., ob 3 pop.

Dobrunje pri Ljubljani, 14. decembra 1925.

Zalujoča soproga in otroci.

Janeza Zajc

posestnika, mlinarja in cerkvenega ključarja

danes, dne 13. decembra t. l., v 58. letu starosti ob pol 7 zvečer nenadoma poklicati k Sebi v boljše življenje.

Pogreb dragega, nepozabnega rajnika bo v sredo 16. t. m. ob pol 9 dopoldne s svetlo mašo iz hiše žalosti, na Pešati št. 44, na domače pokopališče. — Sv. maše zadušnice se bodo brale v larni cerkvi pri Sv. Jakovu ob Savi. — Dragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

Na Pešati, dne 13. decembra 1925.

Cecilija Zajc roj. Drešar, soproga. — Minka,

Cecilija, Ivan, Justa, Ivanko, Francka, Anton,

Bernardka, otroci. — Karel, Andrej, Marija,

brata in sestra — in vsi ostali sorodniki.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovan'a vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, predplačila in krediti vseh vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safe-depositi itd. itd.

Brzotavke: Kredit Ljubljana

Tei. 40. 457. 549. 805. 806